

Sygn. akt: I C 72/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2015 roku

Sąd Rejonowy w Oleśnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Łyniewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Urszula Krzywoń

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 listopada 2015 roku na rozprawie

sprawy z powództwa **E. M.**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki E. M. kwotę 11.000,00 zł (jedenaście tysięcy złotych 00/100) z odsetkami ustawowymi od dnia 17.02.2012 roku do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki E. M. kwotę 3.486,70 zł (trzy tysiące czterysta osiemdziesiąt sześć złotych 70/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 2.400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

IV. nakazuje Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu w Oleśnie zwrócić powódce E. M. kwotę 280,30 zł (dwieście osiemdziesiąt złotych 30/100) tytułem nadpłaty przy wniesieniu zaliczki na poczet bieglego.

UZASADNIENIE

W dniu 23.06.2013 r. do Sądu Okręgowego w Opolu został wniesiony przez powódki: **R. G., K. G. i E. M.** pozew przeciwko (...) **Spółka Akcyjna z siedzibą**

w W. o:

1. zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki **R. G.** kwoty 80.000 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17.02.2012 r. do dnia zapłaty, a także zasądzenie od pozwanej na rzecz tej powódki kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3.600 złotych i kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł;

2. zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki **K. G.** kwoty 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17.02.2012 r. do dnia zapłaty, a także zasądzenie od pozwanej na rzecz tej powódki kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2.400 zł i kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł;

3. zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki **E. M.** kwoty 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17.02.2012 r. do dnia zapłaty, a także zasądzenie od pozwanej na rzecz tej powódki

koszów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2.400 zł i kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł;

W pozwie zawarty został również wniosek o zwolnienie powódek od kosztów sądowych w całości.

Dochodzone przez powódki należności pozostają w związku z wypadkiem drogowym, do jakiego doszło w dniu 10.08.2011 r. na trasie R. – B., a w którym powódki doznały obrażeń ciała, będąc pasażerkami pojazdu marki V. (...) o nr rej. (...) prowadzonego przez D. M.. Kierowca ten podczas wyprzedzania samochodu osobowego marki V. (...) oraz samochodu F. (...) zjechał częściowo lewymi kołami na teren lewego pobocza, po czym utracił panowanie nad pojazdem, zjechał na prawą stronę drogi, po czym uderzył w drzewo. Śledztwo w sprawie zostało umorzone z uwagi na niepopelnienie przez D. M. przestępstwa. Kierujący był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej w zakładzie pozwanej. Przejazd powódek samochodem D. M. miał charakter odpłatny.

Powódka E. M. doznała w wypadku stłuczenia klatki piersiowej i urazu obu podudzi skutkującego raną i rozległym podbiegnięciem krwawym obu łydek. Obrażenia te spowodowały u powódki martwicę skóry łydki lewej, a w konsekwencji również głębokie owrzodzenie. W dniach od 21.09.2011 r. do dnia 30.09.2011 r. powódka była hospitalizowana w szpitalu w O. z zakażonym owrzodzeniem lewego podudzia w przebiegu zespołu pozakrzepowego oraz po przebyтым urazie stłuczeniowym kończyny. Wycięta została martwica zastosowano antybiotykoterapię i powódkę wypisano z zaleceniem kontroli w poradni chirurgicznej.

Szkoda została zgłoszona w pozwanemu pismem z dnia 14.01.2012 r., do którego dołączone zostały pełnomocnictwa powódek, dokumentacja medyczna oraz notatka urzędowa KP Policji w K.. W dniu 16.01.2012 r. przesłane zostały pozwanej dalsze dokumenty medyczne. Pismami z dnia 30.01.2012 r. skierowanymi do każdej z powódek, pozwana potwierdziła przyjęcie zgłoszenia. Pismem z dnia 23.02.2012 r. pełnomocnik powódek wezwał pozwaną do wypłaty należnych powódkom zadośćuczynień. Po wymianie korespondencji ostatecznie pismem z dnia 09.01.2013 r. pozwana odmówiła przyjęcia odpowiedzialności za wypadek, któremu uległy powódki.

Powódki domagają się odsetek od dochodzonych indywidualnie kwot zadośćuczynienia liczonych od dnia 17.02.2012 r. do dnia zapłaty z powołaniem się na art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) i (...),

tj. z uwzględnieniem 30 –dniowego terminu przewidzianego dla zakładu ubezpieczeń na wypłatę odszkodowania licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Odpowiedzialność posiadacza pojazdu za szkody wyrządzone pasażerom opiera się na zasadzie ryzyka, nie było zatem podstaw do zwłoki w zapłacie należnego powódkom świadczenia. - pozew – karta 2 – 10.

Postanowieniem z dnia 08 sierpnia 2013 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I C 390/13, sprostowanym postanowieniem z dnia 09 października 2013 r., Sąd Okręgowy w Opolu I Wydział Cywilny oddalił wnioski wszystkich trzech powódek o zwolnienie od kosztów sądowych – postanowienie o oddaleniu wniosków o zwolnienie od kosztów – karta 151 – 152; postanowienie o sprostowaniu – karta 161.

Prawomocnym zarządzeniem z dnia 06 września 2013 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I C 390/13 Sąd Okręgowy w Opolu I Wydział Cywilny zwrócił pozew złożony przez R. G. oraz pozew złożony przez K. G., z uwagi na ich nieopłacenie, mimo prawomocnego oddalenia wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych – zarządzenie o zwrocie – karta 158.

Postanowieniem z dnia 09 października 2013 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I C 390/13 Sąd Okręgowy w Opolu I Wydział Cywilny na podstawie art. 200 k.p.c. w zw.

z art. 17 pkt 4 k.p.c. przekazał sprawę z powództwa **E. M.** przeciwko (...) **Spółka Akcyjna z siedzibą w W.** Sądowi Rejonowemu w K. – Wydziałowi Cywilnemu właściwemu rzeczowo i miejscowo. – postanowienie – karta 162. Obecnie, po reorganizacji, właściwym miejscowo jest Sąd Rejonowy w Oleśnie I Wydział Cywilny.

W **odpowiedzi na pozew** wniesionej w dniu 03.02.2014 r. pozwany (...) **Spółka Akcyjna z siedzibą w W.** wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany zakwestionował co do zasady swoją odpowiedzialność za skutki wypadku komunikacyjnego powstałego w dniu 10.08.2011 r.,

w wyniku którego powódka E. M. doznała obrażeń ciała. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany odmówił przyjęcia odpowiedzialności i wypłaty odszkodowania pismem z dnia 05.03.2012 r. po uzyskaniu dokumentacji, w szczególności notatki Policji, postanowienia KPP w K. o umorzeniu śledztwa przeciwko D. M. z dnia 19.11.2012 r. z powodu niepełnienia przestępstwa przez podejrzanego. Pozwany zarzucił w odpowiedzi na pozew, że zgodnie z ustawą z dnia 22 maja 2003 r.

o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (art. 34.1) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. W przedmiotowej sprawie odpowiedzialność kierującego pojazdem – D. M. – w stosunku do powódki, jako pasażerki pojazdu kształtuje się na zasadzie ryzyka, bowiem przewóz był odpłatny. Zasadą jest, iż posiadacz pojazdu mechanicznego w świetle art. 435 § 1 k.c. może uwolnić się od odpowiedzialności, gdy udowodni jedną z trzech okoliczności, tj. że szkoda nastąpiła: wskutek siły wyższej, wyłącznie z winy osoby poszkodowanej lub z wyłącznej winy osoby trzeciej za którą posiadacz nie ponosi odpowiedzialności. Z treści zgromadzonego materiału dowodowego, a w szczególności treści wskazanej w postanowieniu o umorzeniu śledztwa opinii biegłego oraz oświadczenia kierującego pojazdem V. (...) o nr rej. (...) wynika, że powstaniu szkody nie zawinił kierujący tym pojazdem. Podał on w zgłoszeniu szkody, iż zbliżając się do busa rozpoczął manewr wyprzedzania, a w tym momencie pojazd jadący przed busem, tj. F. (...) rozpoczął manewr skrętu w lewo, zajeżdżając mu drogę, zajmując od 1/2 do 1/3 pasa drogi. W miejscu wypadku brak było znaków zakazujących manewru wyprzedzania oraz informujących kierujących jadących w tym kierunku o zbliżaniu się do skrzyżowania. Przebieg zdarzenia oraz wskazanie przez D. M. osoby kierującej F. jako odpowiedzialnej za spowodowanie wypadku przez podanie, że „kierujący pojazdem sprawcy nie zachował ostrożności podczas skrętu i tym samym kierujący pojazdem marki V. został zmuszony zjechać z jezdni”, wyklucza odpowiedzialność pozwanego za powyższe zdarzenie w ramach ubezpieczenia OC pojazdu

D. M.. Takie stanowisko ma, w ocenie ubezpieczyciela, znajdować swoje potwierdzenie w treści uzasadnienia do w/w postanowienia o umorzeniu śledztwa przeciwko D. M. z dnia 19.11.2012 r. opartego o treść opinii biegłego. Z ostrożności procesowej pozwany zarzucił, iż przy uwzględnieniu wysokości roszczenia powódki odnośnie zadośćuczynienia w kwocie 15.000,00 zł przedłożona dokumentacja nie stanowi podstawy do tak wysokiego żądania. Dokumentacja nie świadczy o istniejących nadal poważnych konsekwencjach wypadku - leczenie powódki do sierpnia 2012 r. Natomiast zadośćuczynienie musi być odpowiednie do doznanej krzywdy. – odpowiedź na pozew – karta 178 – 181.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10.08.2011 r. o godzinie 13:45 na trasie R. – B.(...)D. M. (trzeźwy) kierujący samochodem V. (...) o nr rej. (...) wraz

z przyczepką lekką SAM o nr rej. (...) stracił panowanie nad pojazdem i uszkadzając znak drogowy wjechał o przyroźnego rowu, uderzając w drzewo. Przyczyną zdarzenia ustaloną przez Policję było niedostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze.

Uczestnikami zdarzenia jadącymi samochodem marki V. (...) o nr rej. (...) z przyczepką, była rodzina, tj. E. M. podróżowała razem ze swoją córką R. G., wnuczką K. G. i wnukiem D. M. (kierującym). Jechali do N., żeby kupić

kurczęta. E. M. i R. G. złożyły się na paliwo, żeby D. M. je tam zawiózł. Samochód stanowił własność syna powódki E. M. K. M. – ojca D. M.. Powódka w czasie zdarzenia siedziała z tyłu za pasażerem.

Śledztwo w tej sprawie prowadził Wydział Kryminalny z Komendy Powiatowej Policji w K., a nadzorowane było przez Prokuraturę Rejonową w K..

W śledztwie kierujący był podejrzewany o to, że nieumyślnie naruszył przepisy i zasady w ruchu drogowym w ten sposób, że podczas manewru wyprzedzania samochodu osobowego marki V. (...) (prowadzonego przez A. G. (1)) oraz samochodu F. (...) (prowadzonego przez B. B.) nie zachował szczególnej ostrożności i będąc na lewym pasie ruchu zjechał częściowo lewymi kołami na lewe pobocze, po czym tracąc panowanie nad kierowanym zespołem pojazdów przemieścił się z lewego pasa ruchu na prawy i prawe pobocze, gdzie czołowo (prawą częścią przodu nadwozia) uderzył w przydrożne drzewo, w następstwie czego pasażerka kierowanego przez niego samochodu: R. G. doznała obrażeń powodujących uszczerbek na zdrowiu

w postaci ciężkiej choroby realnie zagrażającej życiu i stanowią skutek z art. 156 § 1 pkt 2 k.k., a K. G. doznała obrażeń powodujących naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój zdrowia trwający dłużej niż 7 dni, tj. o przestępstwo z art. 177 § 1 i 2 k.k.

W śledztwie ustalono też, że E. M. doznała na skutek wypadku obrażeń, które spowodowały naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż dni 7 i stanowią skutek z art. 157 § 2 k.k.

W dniu 19.11.2012 r. zostało wydane przez st.asp. A. M. postanowienie o umorzeniu śledztwa (...), zatwierdzone przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w K.. Śledztwo zostało umorzone wobec niepełnienia przez podejrzanego zarzucanego mu przestępstwa, na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k. W uzasadnieniu tego postanowienia wskazano, że istniejące rozbieżności w zeznaniach uczestników zdarzenia co do jego przebiegu, jak również brak możliwości ustalenia na podstawie śladów, czy przed wypadkiem samochód (wyprzedzany, usiłujący skręcić w lewo) F. (...) zatrzymał się na prawym pasie jezdni, czy też wjechał częściowo na jej lewy pas, zmuszając kierującego D. M. do wykonania gwałtownego manewru zmiany toru ruchu, w wyniku czego zjechał na teren lewego pobocza, co w konsekwencji doprowadziło do utraty panowania nad prowadzonym przez niego zespołem pojazdów, nie dają podstawy do jednoznacznej oceny zachowania się obojga kierujących pojazdami. Przebieg wypadku można rozpatrywać jedynie wariantowo. Wobec faktu, iż w sprawie zaistniało wiele wątpliwości, które zgodnie z art. 5 § 2 k.p.k. należy rozstrzygnąć na korzyść podejrzanego, postanowiono umorzyć śledztwo, wobec niepełnienia przez podejrzanego zarzucanego mu przestępstwa, na podstawie art. 322 § 1 k.p.k.

Samochód, którym kierował sprawca był w dacie zdarzenia ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w (...) – polisa nr (...).

dowód : - notatka urzędowa o wypadku drogowym KPP K. z dnia 10.08.2011 r. – karta 14;

- postanowienie z dnia 19.11.2012 r. o umorzeniu śledztwa (...) – k. 15-18;

- zeznania świadka R. G. (córci powódki) – protokół rozprawy z dnia 03 grudnia 2014 r. – karta 247 – 247 verte;

- zeznania świadka K. G. (wnuczki powódki) – protokół rozprawy z dnia 03 grudnia 2014 r. – karta 248 - 248 verte;

- przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 09 listopada 2015 r. – wersja papierowa – karta 281 – 281 verte; transkrypcja – karta 283 – 286 verte; e-protokół – karta 287;

- akta szkody na osobie – (...) – w załączeniu; w szczególności postanowienie z dnia 23.11.2011 r. o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego eksperta z zakresu rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych z Laboratorium Kryminalistycznego Komendy Wojewódzkiej Policji w O.;

Po wypadku E. M. była przytomna. Na miejsce wypadku zostało wezwane pogotowie. Trafiła do szpitala w O., jedynie jednak na oddział ratunkowy, podano jej tlen. Po badaniu i wykonaniu zdjęcia RTG stwierdzono stłuczenie obu podudzi

i stłuczenie brzucha oraz klatki piersiowej. Z tego oddziału została wypisana do domu jeszcze tego samego dnia.

dowód : - zeznania świadka R. G. (córkę powódki) – protokół rozprawy z dnia 03 grudnia 2014 r. – karta 247 – 247 verte;

- zeznania świadka K. G. (wnuczki powódki) – protokół rozprawy z dnia 03 grudnia 2014 r. – karta 248 - 248 verte;

- opinia biegłego sądowego lek. med. J. B. z dnia 28.03.2015 r. – karta 258 – 260.

W dniach 21.09.2011 r. – 30.09.2011 r. powódka E. M. była leczona na Oddziale (...) Ogólnej Zespołu (...) w O. z rozpoznaniem martwiczego owrzodzenia lewego podudzia, stanu po stłuczeniu kończyny dolnej lewej oraz zespołu pozakrzepowego. Pacjentka została przyjęta z zakażonym owrzodzeniem lewego podudzia w przebiegu zespołu pozakrzepowego oraz po przebyłym urazie stłuczeniowym kończyny. Zastosowano leczenie: wycięcie martwicy, antybiotykoterapię, leczenie przeciwzakrzepowe, opatrunki, terapię ułożeniową. Stan kończyny uległ stopniowej poprawie. Pacjentka została wypisana w stanie zadowolającym z ustalonym tokiem postępowania ambulatoryjnego. Zalecono jej kontrolę w poradni chirurgicznej za 7 dni, opatrunki codziennie: A. + kwas borny, A. 2 x dz 1,0, leki doustne jak dotychczas, noszenie pończoch uciskowych (I stopień).

Po wyjściu ze szpitala powódka miała problemy z chodzeniem, rana nie chciała się goić.

dowód : - karta informacyjna leczenia szpitalnego Oddziału (...) Ogólnej Zespołu (...) w O. – karta 60 – 62;

- zeznania świadka R. G. (córkę powódki) – protokół rozprawy z dnia 03 grudnia 2014 r. – karta 247 – 247 verte;

- zeznania świadka A. G. (2) (wnuczki powódki) – protokół rozprawy z dnia 03 grudnia 2014 r. – karta 247 verte - 248;

- przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 09 listopada 2015 r. – wersja papierowa – karta 281 – 281 verte;
transkrypcja – karta 283 – 286 verte;

e-protokół – karta 287;

Powódka E. M. leczyła się w Poradni (...) Ogólnej Zespołu (...) w O. w związku z doznany w wypadku urazem bezpośrednim obu podudzi, stłuczeniem obu podudzi, martwicą skóry łydki lewej, rozległymi podbiegnięciami krwawymi obu łydek, owrzodzeniami. Na łydce lewej stwierdzone zostało ognisko martwicy skóry o wym. 3 x 4 cm po urazie. Ostatnia wpisana w kartę wizyta odbyła się 10.11.2011 r.

dowód : - historia choroby Poradni (...) Ogólnej ZOZ O. – karta 55 - 57;

- zeznania świadka R. G. (córkę powódki) – protokół rozprawy z dnia 03 grudnia 2014 r. – karta 247 – 247 verte;

- przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 09 listopada 2015 r. – wersja papierowa – karta 281 – 281 verte;
transkrypcja – karta 283 – 286 verte;

e-protokół – karta 287;

W dniach 06.08.2012 r. – 16.08.2012 r. E. M. - pacjentka z zespołem pozakrzepowym kończyn dolnych - była leczona na Oddziale (...) Ogólnej Zespołu (...) w O. z powodu nacieku zapalnego z zapaleniem skóry prawego podudzia. Zastosowano leczenie farmakologiczne oraz miejscowe opatrunki z elewacją kończyny. Nastąpiła stopniowa poprawa stanu miejscowego z ustąpieniem dolegliwości. Pacjentka została wypisana w stanie zadowolającym z ustalonym tokiem postępowania ambulatoryjnego. Zalecona została kontrola w poradni chirurgicznej za 7 dni, podkolanówki II stopień ucisku, C. 40 mg – iniekcje podskórne (Rp. 20 ampulek), leki doustne jak w okresie poprzedzającym przyjęcie do szpitala, badanie (...) przepływów z oceną naczyń żylnych kończyn dolnych.

dowód : - karta informacyjna leczenia szpitalnego – Oddział (...) Ogólnej Zespołu (...) w O. – karta 58 – 59;

- zeznania świadka R. G. (córki powódki) – protokół rozprawy z dnia 03 grudnia 2014 r. – karta 247 – 247 verte;

- zeznania świadka K. G. (wnuczki powódki) – protokół rozprawy z dnia 03 grudnia 2014 r. – karta 248 - 248 verte;

- przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 09 listopada 2015 r. – wersja papierowa – karta 281 – 281 verte; transkrypcja – karta 283 – 286 verte;

e-protokół – karta 287;

Powódka mieszka wspólnie z mężem J. M.. Córka R. G. mieszka w tym samym domu, jednak prowadzą odrębne gospodarstwa domowe. Opieki nad powódką podjęła się wnuczka A. G. (2), gdy tylko wróciła z pracy w Holandii - wypadek wydarzył się w środę, a ona wróciła do kraju w sobotę. Córka powódki - R. G. nie mogła się opiekować matką, bowiem również ucierpiała

w tym wypadku. Po wypadku powódka nie mogła w zasadzie wykonywać żadnych obowiązków domowych. Wymagała również pomocy przy zwykłych czynnościach codziennych, czynnościach higieny osobistej. A. G. (2) przejęła obowiązki codzienne,

a do jej przyjazdu wykonywała je siostra powódki. Wnuczka pomagała się babci kąpać, ubierać, sprzątała w domu, gotowała, prała, robiła zakupy.

Mąż powódki jest również schorowany, w 2014 r. przeszedł amputację nogi. Już od długiego czasu chorował na miażdżycę, nie widzi na jedno oko, w miarę swoich możliwości pomagał w opiece nad żoną. Jednak główny ciężar opieki nad nią spoczywał po wypadku jednak na wnuczce A., która pomagała babci przez okres około dwóch miesięcy.

Po miesiącu wyszła ze szpitala córka powódki R. G., jednak była ona w takim stanie, że nie za bardzo mogła pomagać.

dowód : - zeznania świadka R. G. (córki powódki) – protokół rozprawy z dnia 03 grudnia 2014 r. – karta 247 – 247 verte;

- zeznania świadka A. G. (2) (wnuczki powódki) – protokół rozprawy z dnia 03 grudnia 2014 r. – karta 247 verte - 248;

- zeznania świadka K. G. (wnuczki powódki) – protokół rozprawy z dnia 03 grudnia 2014 r. – karta 248 - 248 verte;

- przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 09 listopada 2015 r. – wersja papierowa – karta 281 – 281 verte; transkrypcja – karta 283 – 286 verte;

e-protokół – karta 287;

E. M. do teraz odczuwa skutki wypadku. Odczuwa dalej ból nóg. Narzeka na ból prawego kolana i na ból podudzia, przed wypadkiem nie narzekała na takie schorzenia. Ból wzmagają się na zmianę pogody. Ma obecnie ma większe trudności z chodzeniem. Do teraz powódka przyjmuje takie leki, choćby ze względu na odczuwany ból nogi. Okresowo leczy się również w poradni chirurgicznej. Powódce została blizna na nodze. Obecnie posiłki powódka przygotowuje samodzielnie. W tygodniu sprząta sama, a w sobotę generalne porządki robią wnuczki powódki. W obejściu powódka samodzielnie opiekuje się kurami. E. M. do teraz wspomina wypadek, są to przykre wspomnienia.

dowód : - zeznania świadka R. G. (córki powódki) – protokół rozprawy z dnia 03 grudnia 2014 r. – karta 247 – 247 verte;

- zeznania świadka A. G. (2) (wnuczki powódki) – protokół rozprawy z dnia 03 grudnia 2014 r. – karta 247 verte - 248;

- zeznania świadka K. G. (wnuczki powódki) – protokół rozprawy z dnia 03 grudnia 2014 r. – karta 248 - 248 verte;

- przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 09 listopada 2015 r. – wersja papierowa – karta 281 – 281 verte;
transkrypcja – karta 283 – 286 verte;
e-protokół – karta 287;

W dniu **14 stycznia 2012 roku** pełnomocnik poszkodowanych: R. G., K. G. i E. M. wysłał pocztą do (...) S.A. w B. pismo z wnioskiem o wypłatę zadośćuczynienia i odszkodowania dotyczące szkody osobowej z OC komunikacyjnego sprawcy z tytułu wypadku komunikacyjnego z dnia 10.08.2011 r. Pismo wpłynęło do ubezpieczyciela, zgodnie z prezentatą na kopercie, w dniu **18.01.2012 r.** W piśmie tym poinformowano ubezpieczyciela o wypadku komunikacyjnym, doznanych przez poszkodowane szkodach osobowych, załączono historie choroby poszkodowanych, poinformowano, że postępowanie w sprawie przedmiotowego wypadku prowadzi KP Policji w K. pod sygn. (...), a w załączeniu złożono notatkę urzędową o wypadku drogowym i postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego. Odnosnie E. M. w piśmie pełnomocnik wskazał, że doznała ona stłuczenia klatki piersiowej, miednicy, podudzi z raną i następną martwicą skóry lewej łydki. W związku z powyższym pełnomocnik wniósł na podstawie art. 444 § 1 oraz art. 445 § 1 k.c. o wypłatę w terminie 30 dni zgodnie z art. 817 § 1 k.c. na rzecz E. M. kwoty 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

dowód : - pismo pełnomocnika poszkodowanych – wniosek o wypłatę zadośćuczynienia i odszkodowania z dnia 14.01.2012 r. wraz z potwierdzeniem nadania – karta 63 – 64;

- akta szkody na osobie – (...) – w załączeniu; w szczególności druk zgłoszenia szkody na osobie; prezentata ubezpieczyciela na kopercie;

Wraz z pismem przewodnim opatrzonym datą 16.01.2012 r. kierowanym do ubezpieczyciela pełnomocnik poszkodowanych przekazał ubezpieczycielowi uzupełnioną dokumentację do zgłoszenia szkody z dnia 14.01.2012 r. W odniesieniu do E. M. była to karta informacyjna leczenia szpitalnego od 21.09.2011 r. do 30.09.2011 r. Pismo wpłynęło do ubezpieczyciela w dniu 18.01.2012 r.

dowód : - pismo pełnomocnika poszkodowanych do ubezpieczyciela z dnia 16.01.2012 r. – karta 65;

- akta szkody na osobie – (...) – w załączeniu; prezentata ubezpieczyciela na kopercie;

Pismem opatrzonym datą 30.01.2012 r. adresowanym do E. M. ubezpieczyciel poinformował poszkodowaną, że w związku ze zgłoszeniem szkody osobowej do ustalenia odpowiedzialności (...) S.A. lub wysokości odszkodowania niezbędne jest złożenie wskazanych tam dokumentów: m.in. kopii dokumentacji z procesu leczenia poza dostarczonymi i oświadczenia jakie miejsce zajmowała poszkodowana w samochodzie i czy w chwili wypadku miała zapięte pasy bezpieczeństwa.

Kolejnym pismem z tej samej daty (30.01.2012 r.) ubezpieczyciel wezwał E. M. do potwierdzenia udzielenia i zakresu pełnomocnictwa (otrzymanego już przez ubezpieczyciela) poprzez wypełnienie załączonego oświadczenia. Poszkodowana takie oświadczenie złożyła.

dowód : - pismo ubezpieczyciela do E. M. z dnia 30.01.2012 r. dot. uzupełnienia dokumentacji – karta 66;

- pismo ubezpieczyciela do E. M. z dnia 30.01.2012 r. dot. potwierdzenia pełnomocnictwa – karta 67;

- oświadczenie E. M. potwierdzające udzielenie pełnomocnictwa – karta 68;

Pismem opatrzonym datą 22.02.2012 r. kierowanym do pełnomocnika poszkodowanej E. M. ubezpieczyciel poinformował, że do tamtej chwili ubezpieczyciel nie uzyskał od innych osób lub instytucji następującej dokumentacji, niezbędnej do ustalenia odpowiedzialności (...) S.A.: dokumentacji z postępowania prowadzonego przez Policję, opinii biegłego. W związku z niepełną dokumentacją na ówczesnym etapie postępowania nie było możliwe wypłacenie odszkodowania.

dowód : - pismo ubezpieczyciela do pełnomocnika poszkodowanej E. M. opatrzone datą 22.02.2012 r. – karta 76;

W toku postępowania likwidacyjnego orzecznik ubezpieczyciela stwierdził istnienie adekwatnego związku przyczynowo – skutkowego pomiędzy zdarzeniem a następstwami zdrowotnymi dla E. M.. Stwierdził, że leczenie następstw szkody zostało zakończone, a dostępna dokumentacja jest wystarczająca do dokonania ustaleń orzeczniczych. Orzecznik stwierdził jedynie istnienie słuczenia powłok brzusznych i brak trwałego uszczerbku po urazie. Na orzeczeniu brak jest podpisu tego lekarza.

dowód : - akta szkody na osobie – (...) – w załączeniu; orzeczenie chirurga dr J. T.;

Z uwagi na upływ 30 dni od zgłoszenia szkody, w dniu 23.02.2012 r. pełnomocnik poszkodowanych sporządził, a 25.02.2012 r. nadał pocztą do (...) S.A. wezwanie do zakończenia postępowania likwidacyjnego i niezwłocznej wypłaty odszkodowań, zgodnie

z pismem – zgłoszeniem szkody z dnia 17.01.2012 r. Pismo wpłynęło do ubezpieczyciela 29.02.2012 r.

dowód : - wezwanie do zapłaty z dnia 23.02.2012 r. z potwierdzeniem nadania w dniu 25.02.2012 r. – karta 75;

akta szkody na osobie – (...) – w załączeniu; prezentata ubezpieczyciela na kopercie.

W dniu 05 marca 2012 r. (...) S.A.

w K. Zespół (...) wydało decyzję oddalającą skierowane do ubezpieczyciela przez E. M. roszczenia i odmówiło wypłaty odszkodowania za przedmiotową szkodę. Ubezpieczyciel podniósł, że w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności oświadczenia kierującego pojazdem V. (...) o nr rej. (...), wynika, iż zbliżając się do busa rozpoczął manewr wyprzedzania. W tym momencie pojazd jadący przed busem rozpoczął manewr skrętu w lewo, zajeżdżając mu drogę. W miejscu wypadku brak było znaków zakazujących manewr wyprzedzania oraz informujących kierującego pojazdem V. o zbliżaniu się do skrzyżowania. Przebieg zdarzenia i wskazanie osoby odpowiedzialnej za spowodowanie wypadku znajduje też, według ubezpieczyciela, swoje uzasadnienie w zgłoszeniu szkody,

w szczególności w podanych przez osobę zgłaszającą okoliczności wypadku „kierujący pojazdem sprawcy nie zachował ostrożności podczas skrętu i tym samym kierujący pojazdem marki V. został zmuszony zjechać z jezdni”. Jednocześnie ubezpieczyciel poinformował,

że dane wszystkich uczestników zdarzenia znajdują się w posiadaniu Prokuratury Rejonowej w K. – obecnie brak zgody na udostępnienie akt w celu dokonania wglądu.

dowód : - odmowna decyzja ubezpieczyciela z dnia 05.03.2012 r. – karta 81 82;

W dniu 03 grudnia 2012 roku pełnomocnik poszkodowanych, w tym E. M., sformułował ostateczne wezwanie (...) S.A. do zapłaty. Pełnomocnik wezwał ubezpieczyciela ostatecznie do zakończenia postępowania likwidacyjnego i niezwłocznej wypłaty roszczeń odszkodowawczych zgłoszonych pismem z dnia 17.01.2012 r. Jednocześnie pełnomocnik poinformował, że sprawa karna zakończyła się umorzeniem postępowania. Ponowione zostało roszczenie zadośćuczynienia w stosunku do E. M.

w kwocie 30.000 zł. Pełnomocnik wniósł o doliczenie do powyższej kwoty odsetek ustawowych (art. 481 § 1 k.c.) za opóźnienie w wypłacie powyższej kwoty, liczonych od 23.04.2012 r., tj. 90 dni od zgłoszenia szkody, przy uwzględnieniu czasu na doręczenie pocztą pisma zgłaszającego szkodę wraz z określonymi w tym piśmie roszczeniami oraz kwotami zadośćuczynień.

dowód : - ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 03.12.2012 r. – karta 83 – 86.

W piśmie z dnia 09.01.2013 r. kierowanym do pełnomocnika poszkodowanych, w tym E. M., ubezpieczyciel (...) S.A. w K. Zespół (...) poinformował, że w wyniku ponownej analizy zgromadzonego materiału dowodowego nie znajduje podstaw do zmiany zajętego stanowiska. W ocenie ubezpieczyciela kierujący pojazdem V. (...) D. M. uwolnił się od

odpowiedzialności przez wskazanie jednej z przesłanek egzoneracyjnych, tj. odpowiedzialności osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności tj. kierującej pojazdem F. (...).

dowód : - pismo ubezpieczyciela z 09.01.2013 r. – karta 87 – 88;

W postępowaniu sądowym w dniu 28.03.2015 r. została sporządzona przez biegłego sądowego **lek. med. J. B.** – specjalistę ortopedę i specjalistę rehabilitacji medycznej **opinia**.

Po badaniu biegły rozpoznał u powódki na skutek wypadku z dnia 10.08.2011 r.:

1. stan po stłuczeniu podudzia prawego – bez następstw;
2. stan po stłuczeniu podudzia lewego z ogniskiem martwicy skóry. Stan po leczeniu operacyjnym. Szpecąca blizna podudzia lewego na przedniej powierzchni, o długości około 12 cm i szerokości 2 cm. Przewlekłe dolegliwości bólowe;
3. stan po stłuczeniu klatki piersiowej i brzucha – bez następstw.

W wyniku wypadku powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości **5%**.

Po wypadku powódka odczuwała dolegliwości bólowe w stopniu znacznym przez okres 2 miesięcy. Po tym czasie dolegliwości o znacznie mniejszym nasileniu.

Rokowanie na przyszłość jest pomyślne. Nie powinno dojść w przyszłości do istotnego pogorszenia stanu zdrowia w związku z wypadkiem z dnia 10.08.2011 r.

dowód : - opinia biegłego sądowego lek. med. J. B. z dnia 28.03.2015 r. – karta 258 – 260.

Powódka ma obecnie 70 lat i jest na emeryturze. W dniu zdarzenia miała 66 lat i nie pracowała zawodowo.

dowód : - fakt bezsporny.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Bezspornym w sprawie był fakt, iż samochód, którym kierował D. M., a którego pasażerką była powódka, był własnością K. M. – ojca D. M.. Pojazd był w dacie zdarzenia ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. Ubezpieczyciel kwestionował jednak od początku postępowania likwidacyjnego i przez całe postępowanie sądowe swoją odpowiedzialność za skutki zdarzenia co do zasady, obciążając winą za zdarzenie kierującą samochodem marki F. (...). Natomiast pozwany nie kwestionował samych skutków zdarzenia co do osoby powódki, tj. jej obrażeń ciała doznanych w tym wypadku. Ubezpieczyciel zakwestionował jednak wysokość dochodzonego przez powódkę roszczenia tytułem zadośćuczynienia.

Poza sporem pozostawała także okoliczność, że przejazd powódki w dniu zdarzenia samochodem prowadzonym przez D. M. miał charakter odpłatny (co potwierdziło dodatkowo przesłuchanie powódki oraz zeznania świadków: R. G. i K. G.), a tym samym niekwestionowana była stosowana w tym przypadku zasada ryzyka jako zasada odpowiedzialności, gdyż nie był to tzw. „przewóz z grzeczności” - art. 436 § 2 k.c.

Zgodnie z treścią art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 § 1 k.c. samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody, a gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne - posiadacz zależny – ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch

tego pojazdu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Odpowiedzialność na zasadzie ryzyka ma szerszy zakres niż w przypadku zasady zawinienia. Co więcej, zgodnie z treścią art. 437 k.c. nie można tej odpowiedzialności wyłączyć ani ograniczyć z góry. Natomiast uwolnić się od tej odpowiedzialności można tylko poprzez wykazanie, zgodnie z art. 6 k.c., wystąpienia jednej z trzech w/w okoliczności egzoneracyjnych, tj.: siły wyższej albo wyłącznej winy poszkodowanego lub **wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą podmiot odpowiedzialny na zasadzie ryzyka nie ponosi odpowiedzialności.**

W przedmiotowej sprawie z całą pewnością nie zachodzą dwie pierwsze okoliczności wyłączające odpowiedzialność posiadacza, natomiast pozwany usiłował uwolnić się od odpowiedzialności z powołaniem się na trzecią okoliczność, tj. wyłączną winę kierującej samochodem F. (...). W tym celu powołał się na wyniki śledztwa prowadzonego przeciwko D. M., tj. na postanowienie o jego umorzeniu oparte m.in.

o opinię biegłego. Z postanowienia o umorzeniu wynika bowiem niepełnienie przestępstwa przez podejrzanego.

Wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 11 k.p.c. Sąd cywilny jest związany jedynie ustaleniami wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa. Jednakże osoba, która nie była oskarżona, może powoływać się

w postępowaniu cywilnym na wszelkie okoliczności wyłączające lub ograniczające jej odpowiedzialność cywilną. Natomiast Sądu cywilnego nie wiążą ustalenia dokonane przez organy ścigania w postępowaniu karnym przygotowawczym. Zgodnie z treścią art. 235 § 1 k.p.c., tj. z zasadą bezpośredniości, postępowanie dowodowe odbywa się przed sądem orzekającym. W kontradyktoryjnym procesie cywilnym ciężar udowodnienia faktów ciąży na stronach (art. 232 k.p.c.), a dokładniej na stronie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.), czyli w tym przypadku na stronie pozwanej. Sąd jedynie wyjątkowo, może przeprowadzić dowód z urzędu, jednak należy to czynić nader ostrożnie, z uwagi na konieczność zachowania bezstronności, w szczególności, gdy, jak w niniejszym postępowaniu, obie strony są reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników. Tymczasem strona pozwana nie złożyła w toku całego procesu żadnego wniosku dowodowego, który pozwoliłby na wykazanie wyłącznej winy osoby kierującej samochodem F. (...). Podkreślenia wymaga fakt, iż ta wina musi być „wyłączna”. Tymczasem

w postanowieniu o umorzeniu śledztwa, de facto nie przesądzono o tym, który z kierujących ponosi winę za skutki zdarzenia, którego „przebieg można rozpatrywać jedynie wariantowo”. Policja, pod nadzorem prokuratora, przy pomocy biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych, bazując m.in. na zeznaniach świadków, nie była w stanie jednoznacznie ocenić zachowania się obojga kierujących, tj. D. M. i B. B.. Natomiast niepełnienie przez D. M. przestępstwa oparto jedynie na zasadzie in dubio pro reo, rozstrzygając wątpliwości na korzyść podejrzanego (art. 5 § 2 k.p.k.). Natomiast powyższe ustalenia co do osoby D. M., nie wskazują na winę B. B., która w w/w postępowaniu karnym miała status świadka, a zwłaszcza nie wskazują na jej winę wyłączną. Natomiast w toku postępowania dowodowego przeprowadzanego przed tut. Sądem w niniejszej sprawie zawinienie kierującej samochodem F. (...) prawie w ogóle nie było poruszane. Jedynie świadek R. G. podniosła, że w trakcie wyprzedzania wyprzedzany pojazd zaczął skręcać w lewo,

a w celu uniknięcia zderzenia D. M. zjechał na lewy pas. Nie zostało wykazane m.in., czy wyprzedzany pojazd przekroczył linię lewego pasa ruchu, czy sygnalizował skręt

w lewo, czy D. M. dostosował prędkość do warunków na drodze i czy zachował należyłą ostrożność przy wykonywaniu manewru wyprzedzania. W aktach szkody ubezpieczyciela znajduje się m.in. wypełniony przez D. M. formularz ze wskazanym przebiegiem zdarzenia, w którym napisał on: „ Na prostej drodze w terenie niezabudowanym wyprzedzaliśmy busa przy prędkości około 90 km/h, kiedy przód naszego samochodu zrównał się z tyłem busa z przed busa wyjechał samochód osobowy zajeżdżając nam drogę. Pojazd ten chciał zjechać na drogę dojazdową. Nie chcąc w nikogo uderzyć dodałem gazu i energicznie skręciłem w lewo, następnie w prawo po czym wpadliśmy w poślizg i uderzyliśmy w drzewo”. Sąd nie dał wiary temu stanowisku, bowiem nie znajduje ono potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym, w szczególności w zeznaniach świadków, przesłuchaniu stron, ani nawet w powołanym postanowieniu o umorzeniu śledztwa, ze względu na wątpliwości organów ścigania. Strona pozwana nie wniosowała

o powołanie na świadka D. M.. Natomiast z przytoczonego wyżej oświadczenia wynika wprost, że kierujący poruszał się z dużą prędkością - 90 km/h. Podobnie Policja w notatce urzędowej wskazała jako przyczynę zdarzenia niedostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze. Nadto D. M. wyprzedzał duży samochód V. (...), a przy tym sam ciągnął przyczepkę, która również w pewnym stopniu ograniczała możliwość manewru wyprzedzania i opanowania samochodu po gwałtownym skręcie w lewo. Poza tym, Sąd w niniejszej sprawie podziela w pełni stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 lipca 2000 r., sygn. akt II CKN 1123/98, (LEX nr 50888), który wskazał w uzasadnieniu: „wyłączna wina spowodowania szkody przewidziana w art. 435 § 1 k.c. występuje tylko wtedy, gdy zawinione działanie poszkodowanego lub osoby trzeciej było jedyną przyczyną wypadku. Tylko taki wyłączny związek między tym zawinionym postępowaniem a szkodą zwalnia od odpowiedzialności posiadacza mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody (art. 436 § 1 k.c.). Sytuacja taka nie występuje, jeżeli przyczyną wypadku była nie tylko wina poszkodowanego lub osoby trzeciej, ale gdy składają się na nią także inne elementy podmiotowe i przedmiotowe (...). Dlatego, jeżeli posiadacz pojazdu (w tym wypadku - ubezpieczyciel) broni się wykazywaniem, że szkoda nastąpiła wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, nadal przyjmuje się jego odpowiedzialność, gdy udowodnione zostanie, że obok tej przyczyny działała jeszcze inna, która zaszła po jego stronie (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 1973 r., II CR 233/73, OSPiKA 1974, nr 9, poz. 190 oraz z dnia 15 marca 1974 r., I CR 46/74, OSPiKA 1976, nr 9, poz. 172)”.

Tym samym, wobec nieudowodnienia wyłącznej winy osoby trzeciej, odpowiedzialność posiadacza pojazdu posiadającego polisę w (...) S.A., a tym samym ubezpieczyciela w niniejszej sprawie, jest niewątpliwa.

Odpowiedzialność ubezpieczyciela uzasadnia dodatkowo art. 822 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Natomiast § 4 w/w artykułu stanowi, że uprawniony do odszkodowania

w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela. Z kolei art. 9 ust. 1 ustawy z dnia

22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 392 j.t. ze zm.) – dalej: ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych - stanowi, że umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej obejmuje odpowiedzialność cywilną podmiotu objętego obowiązkiem ubezpieczenia za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym oraz wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania,

o ile nie sprzeciwia się to ustawie lub właściwości (naturze) danego rodzaju stosunków.

Z powyższym przepisem korespondują kolejne przepisy powoływanej ustawy, tj. art. 34 ust. 1, zgodnie z którym z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Ponadto, zgodnie z art. 35 w/w ustawy ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

Roszczenie o zadośćuczynienie uzasadnione jest co do zasady treścią art. 445 § 1 k.c. zgodnie z którym, w wypadkach przewidzianych w art. 444 k.c., tj. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Poprzez określenie krzywdy należy rozumieć wszelkie ujemne następstwa uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia zarówno w sferze psychicznej jak i fizycznej. Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu złagodzenie tych cierpień. Powinno mieć charakter całościowy i obejmować wszelkie cierpienia fizyczne i psychiczne zarówno już doznane, jak i te które zapewne wystąpią w przyszłości. Wysokość przyznanej kwoty tytułem zadośćuczynienia zależy od rozmiaru doznanej krzywdy. Kwota ta winna odzwierciedlać doznany uszczerbek na zdrowiu oraz być zauważalna, a także przynosić poszkodowanemu satysfakcję. Określając należną kwotę zadośćuczynienia, Sąd zobowiązany jest uwzględnić stopień i czas trwania

cierpień fizycznych i psychicznych, nieodwracalność skutków urazu, wiek poszkodowanego oraz ograniczenie lub niemożność wykonywania zawodu, jak również innych zajęć, wpływ skutków wypadku na dotychczasowy styl życia poszkodowanego, szanse na przyszłość. Należy wziąć pod uwagę także indywidualne odczucia osoby pokrzywdzonej, jej indywidualne właściwości, poczucie nieprzydatności społecznej czy też wywołaną następstwem deliktu bezradność życiową poszkodowanego. Zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną, następującą wówczas, gdy suma pieniężna jest zasądzona na odpowiednim poziomie adekwatnym do rodzaju naruszonego dobra i rozmiaru doznanej szkody. Kompensacja dokonuje się przede wszystkim wtedy, gdy przywrócona zostaje równowaga emocjonalna, naruszona przez doznane cierpienia psychiczne (por. m.in. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2015 r., V CSK 317/14, LEX nr 1666914; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2012 r., I CSK 74/12, LEX nr 1226824; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 r., I PK 275/10, LEX nr 1164114; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2012 r., V CSK 332/11, LEX nr 1228612; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 lipca 2013 r., I ACa 195/13, LEX nr 1363278).

W ocenie Sądu przyznana powódce w wyroku kwota 11.000 zł tytułem zadośćuczynienia jest adekwatna do doznanej na skutek wypadku krzywdy. Natomiast

w pozostałym zakresie powództwo należało oddalić (pkt I i II wyroku). Sąd wziął pod uwagę w szczególności zakres obrażeń ciała doznanych przez powódkę i wiążący się z nimi ból. Zakres obrażeń Sąd ustalił w oparciu o znajdującą się w aktach sprawy dokumentację medyczną z leczenia powódki oraz w oparciu o opinię biegłego sądowego lek. med. J. B., która była wyczerpująca, logiczna a nadto nie została zakwestionowana w toku postępowania przez strony procesu. Wskazać należy, że w aktach szkody znajduje się orzeczenie lekarza orzecznika ubezpieczyciela – doktora J. T. z postępowania likwidacyjnego, jednak orzecznik nie wskazał na wszystkie urazy doznane przez powódkę. Stwierdził jedynie istnienie stłuczenia powłok brzusznych i tym samym brak trwałego uszczerbku po urazie. Nie uwzględnił natomiast najbardziej dolegliwych obrażeń podudzi

i konieczności ich leczenia szpitalnego i ambulatoryjnego. Nadto brak jest podpisu tego lekarza na formularzu orzeczenia. Wobec powyższego, Sąd w niniejszym postępowaniu odmówił temu orzeczeniu wiarygodności i mocy dowodowej.

Natomiast biegły sądowy J. B. po badaniu rozpoznał u powódki na skutek wypadku z dnia 10.08.2011 r.: stan po stłuczeniu podudzia prawego – bez następstw; stan po stłuczeniu podudzia lewego z ogniskiem martwicy skóry; stan po leczeniu operacyjnym; szpecącą bliznę podudzia lewego na przedniej powierzchni, o długości około 12 cm i szerokości 2 cm; Przewlekłe dolegliwości bólowe oraz stan po stłuczeniu klatki piersiowej i brzucha – bez następstw. W związku z powyższymi obrażeniami biegły stwierdził u powódki 5 – procentowy trwały uszczerbek na zdrowiu. Procent uszczerbku na zdrowiu nie stanowi nigdy jedyne kryterium przyznania zadośćuczynienia, jednak pomocniczo wskazuje zakres doznanej przez poszkodowaną krzywdy. Sąd wziął pod uwagę również dolegliwości bólowe jakie powódka odczuwała w stopniu znacznym przez okres

2 miesiące, a później jeszcze dolegliwości o znacznie mniejszym nasileniu, co również stwierdził obiektywnie biegły w opinii. Należało uwzględnić również przebieg leczenia powódki, w tym konieczność dwukrotnej hospitalizacji i przebytych zabiegów, w tym chirurgicznych, celem leczenia owrzodzeń, martwicy, nacieku zapalnego. Sąd uwzględnił też konieczność korzystania z opieki osób bliskich przy czynnościach życia codziennego, codziennej higienie, prowadzeniu gospodarstwa domowego przez okres ok. 2 miesiące. Wreszcie należało uwzględnić fakt, iż powódka do dziś odczuwa skutki wypadku,

w szczególności ból nóg, trudności z chodzeniem. Do dziś pozostały jej przykre wspomnienia z wypadku.

Natomiast, w ocenie Sądu, żądanie kwoty 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia było zawyżone. Należy wziąć pod uwagę, że powódka wymaga dziś wprawdzie nadal pomocy

i opieki, jednak jest to związane bardziej z wiekiem (70 lat) i ogólną kondycją psychofizyczną powódki, niż z wypadkiem. Również biegły J. B. wskazał w opinii, że rokowanie na przyszłość jest dla powódki pomyślne i nie powinno dojść w przyszłości do istotnego pogorszenia stanu zdrowia w związku z wypadkiem z dnia 10.08.2011 r. Sąd uwzględnił też czas leczenia, tj. łącznie ok. 20 dni hospitalizacji, a następnie powódka leczyła się już tylko ambulatoryjnie.

Od zasądzonej kwoty należności głównej Sąd przyznał również **odsetki ustawowe** za okres od dnia 17.02.2012 r. do dnia zapłaty, tj. zgodnie z żądaniem pozwu, uwzględniając

30 – dniowy termin przewidziany w przepisach dla ubezpieczyciela na likwidację szkody. Stosownie do treści art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Natomiast zgodnie z § 2 - jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Z kolei art. 817 k.c. stanowi w § 1, że ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Natomiast zgodnie z § 2 powołanego artykułu, gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia ubezpieczyciel powinien spełnić w terminie przewidzianym w § 1. Z kolei zgodnie z art. 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych: ust.1. Zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Ust. 2. W przypadku gdyby wyjaśnienie

w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego. W terminie, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń zawiadamia na piśmie uprawnionego o przyczynach niemożności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części, jak również o przypuszczalnym terminie zajęcia ostatecznego stanowiska względem roszczeń uprawnionego, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy w dniu 14 stycznia 2012 roku pełnomocnik E. M. wysłał pocztą do (...) S.A. w B. pismo z wnioskiem

o wypłatę zadośćuczynienia Pismo wpłynęło do ubezpieczyciela, zgodnie z prezentatą na kopercie, w dniu 18.01.2012 r. Już w tym piśmie ubezpieczyciel został poinformowany

o wypadku komunikacyjnym, szkodzie, załączono historie choroby poszkodowanych, poinformowano, że postępowanie w sprawie przedmiotowego wypadku prowadzi KP Policji w K. pod sygn. (...), a w załączeniu złożono notatkę urzędową o wypadku drogowym i postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego. Tym samym ubezpieczyciel miał możliwość wypłaty likwidacji szkody w terminie podstawowym

30 – dniowym. Sąd podziela stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia

19 września 2002 r., V CKN 1134/00, (LEX nr 57224, Teza 1), tzn. że: „Obowiązek wypłaty przez zakład ubezpieczeń odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu, który wyrządził szkodę, powstaje nie z chwilą uprawomocnienia się wyroku karnego ustalającego winę sprawy wypadku, lecz generalnie rzecz biorąc, z chwilą najwcześniejszego, jak to możliwe, wyjaśnienia przez zakład ubezpieczeń okoliczności wypadku. Zakład ten bowiem, zgodnie art. 817 k.c., ma obowiązek, po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku, ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności, to znaczy aktywnego, samodzielnego wyjaśnienia okoliczności wypadku i wysokości szkody. Nie może obowiązku tego przerzucać na inne podmioty i biernie oczekiwać na wynik postępowania karnego”.

Wskazać również należy, że zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie stanowiskiem, orzeczenie Sądu w przedmiocie przyznania zadośćuczynienia ma charakter orzeczenia deklaratoryjnego, a nie prawo kształtującego (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 17 maja 2013 r., I ACa 153/13, LEX nr 1321902; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 lipca 2013 r., I ACa 321/13, LEX nr 1362680).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. zdanie drugie, zgodnie

z którym Sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub

oceny sądu. Przyznana powódce kwota stanowi ponad 73 % jej żądania. Nadto, roszczenie powódki było należne co do zasady, a co kwestionował ubezpieczyciel od początku postępowania likwidacyjnego, uniemożliwiając tym samym poszkodowanej kompensację szkody. Na przyznaną powódce od pozwanego w punkcie III sentencji wyroku, tj. kwotę 3.486,70 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania składają się: kwota 2.400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego powódki przez adwokata (na podstawie § 2 ust. 1 i 2 oraz § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu - Dz.U. z 2013 r., poz. 461 j.t. ze zm.), 750 zł – opłata od pozwu, 17 zł – opłata skarbową od pełnomocnictwa oraz kwota 319,70 zł przyznana postanowieniem tut. Sądu z dnia 12 czerwca 2015 r. biegłemu sądowemu J. B. za sporządzoną pisemną opinię (postanowienie - karta 264) i wypłacona z zaliczki uiszczonej przez powódkę.

Zaliczka uiszczona przez powódkę wynosiła 600 zł, z czego wykorzystana została na wynagrodzenie biegłego w/w kwota 319,70 zł. Pozostałą niewykorzystaną kwotę, tj. 280,30 zł Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Oleśnie winien więc powódce zwrócić na podstawie art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Dz.U.

z 2014 r., poz. 1025 j.t. ze zm. (pkt IV sentencji wyroku).

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji wyroku.